

Kakšne so cene medu na slovenskem trgu?

Tanja Magdič

svetovalka za ekonomiko pri JSSČ

tanja.magdic@czs.si

Ste tudi vi med tistimi, ki se sprašujete, koliko je potrošnik pripravljen plačati za vaš med? Da bi vam bilo lažje, smo naredili raziskavo trga, kjer smo ugotavljali, po koliko se prodaja med na trgovskih policah in po koliko ga prodajajo čebelarji. Ceno na trgu ustvarjata ponudba in povpraševanje. Zato smo raziskali tudi, koliko medu prihaja iz uvoza, koliko ga izvozimo in koliko je ocenjena pridelava, ter na podlagi vseh podatkov izračunali povprečno ceno medu na slovenskem trgu. Za zaključek pa razkrivamo tudi, kje med kupuje slovenski potrošnik in kaj mu je pri tem najpomembnejše.

Cene medu na trgovskih policah

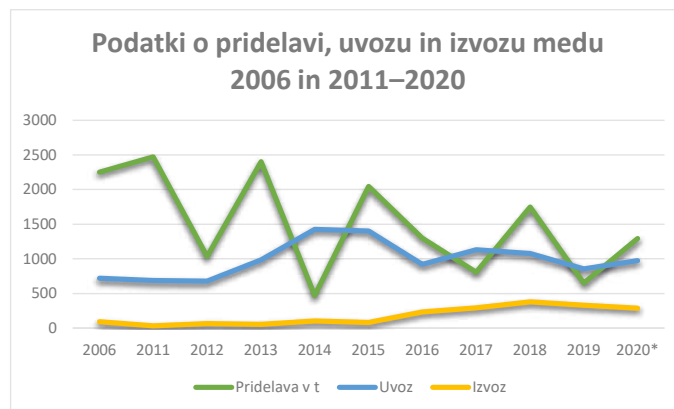
Pogledali smo si cene medu pri petih veletrgovcih na področju Slovenije. Ugotovili smo, da je dobra polovica medu, ki ga ponujajo na trgovskih policah, deklarirana kot tuj med. Povprečna cena uvoženega medu iz držav članic EU in držav, ki niso članice EU, znaša 11,10 EUR/kg, medtem ko cene medu slovenskega porekla dosegajo tudi 25 EUR/kg. V povprečju pa znaša cena medu slovenskega porekla pri veletrgovcih 16,35 EUR/kg oz. **14,72 EUR/900 g**.

Cene medu pri čebelarjih

Preverili smo tudi cene medu pri čebelarjih. Na anketo, ki smo jo v februarju objavili na spletnih straneh ČZS, se je odzvalo 178 čebelarjev, ki svoj med v povprečju prodajajo po ceni 11,29 EUR/kg oz. 10,16 EUR/900 g. Pregledali smo tudi ponudbo medu čebelarjev, objavljeno na spletnih straneh, in ugotovili, da v povprečju znaša cena medu 12,2 EUR/kg oz. 10,98 EUR/900 g.

Podatki o pridelavi medu, uvozu in izvozu medu

Ocena pridelave medu po podatkih opazovalno-napovedovalne službe ČZS je v letu 2020 znašala 1293 ton, medtem ko je po podatkih SURSa odkup znašal 136,4 tone, izvozili pa smo približno 287 ton medu in uvozili okrog 973 ton (na dan priprave prispevka še ni bilo točnega podatka o uvozu in izvozu, zato so ti podatki začasni). Z grafa je lepo razvidno nihanje pridelave medu, ki ga povzročajo podnebne

Graf: Pridelava medu, uvoz in izvoz medu po letih. Vir: ČZS, SURS.

spremembe. Ne glede na to se je uvoz nekoliko povečal v letih 2014–2015, sicer pa je uvoza povprečno nekje približno 1000 ton medu na leto. Izvoz medu se je povečal v 2016 in rahlo rasel do leta 2018 in znaša okrog 300 ton medu na leto.

Kje kupuje slovenski potrošnik med in kaj mu je pri tem pomembno

Po zadnjih podatkih iz leta 2019 kar 85,4 % potrošnikov kupuje med pri čebelarju na domu ali na tržnici, 5,9 % jih kupuje med v specializirani trgovini z zdravo prehrano, 3,9 % v supermarketu in nekaj drugje. Primarni ciljni prodajni trg je domači slovenski trg (Vir: anketa ČZS Tradicionalni slovenski zajtrk 2019, N = 357).

Nekaj medu se prodaja tudi veletrgovcem, vendar je pri njih zelo težko dosežati visoko odkupno ceno, saj ti zahtevajo velike rabate in vključujejo le omejeno število vrst medu na prodajne police. S krepitvijo zavedanja o pomenu lokalne samooskrbe in kakovosti lokalno pridelanih kmetijskih pridelkov se povečuje obisk na tržnicah, kljub temu da se tam prodajajo izdelki višje kakovosti in posledično tudi po višjih cenah kot v nakupovalnih središčih. Iz tega razloga so tržnice dober prodajni kanal. Pri večjih tržnih pridelovalcih prodaja na domu ne zadostuje, zato je treba posegati tudi po drugih prodajnih kanalih. Na osnovi ankete, ki je bila opravljena na Biotehniški fakulteti v letu 2019, je bilo ugotovljeno, da je najpomembnejši dejavnik nakupne odločitve medu kakovost medu. Tako je menilo kar 90 % anketiranih. Poznavanje čebelarja, torej tudi porekla medu, je najpomembnejši dejavnik pri nakupu medu za 23 % anketiranih. Ceno kot najpomembnejši dejavnik navaja 7 % anketiranih, embalaža pa dober odstotek.

Tudi na ČZS vsako leto izvedemo kratko anketo v okviru medenega zajtrka, kjer potrošnike vprašamo, kaj je najpogostejši razlog za nakup. V letu 2017 so v anketi sodelovale 604 osebe, ki so kot najpogostejši razlog za

nakup medu navedle zaupanje v kakovosti (49 %) in poznavanje čebelarja (36 %), medtem ko so priročnost lokacije, poreklo in najnižja cena glavni razlog za nakup manjšemu odstotku vprašanih. Podobne rezultate smo dobili tudi v 2019, s tem da ugotavljamo, da je potrošniku vse pomembnejše tudi poreklo. V anketi je sodelovalo 357 oseb, med najpomembnejšimi razlogi za nakup čebeljih pridelkov pa so zaupanje v kakovost (39,5 %), poznavanje čebelarja (30,4 %) in poreklo (19,7 %). Vse to kaže na to, da vstop v **sheme kakovosti**, katerih prednosti so zagotovljena kakovost, znano poreklo in sledljivost, predstavljajo **veliko priložnost za slovenskega čebelarja**.

Koliko je torej pripravljen kupec?

Pri ugotavljanju povprečne cene medu na slovenskem trgu v letu 2020 smo upoštevali podatke

o oceni pridelave ČZS v letu 2020 in podatke o odkupu, uvozu in izvozu, ki jih spremlja Statistični urad RS. Ugotovili smo, da povprečna cena medu v Sloveniji znaša 11,73 EUR/kg oz. 10,56 EUR/900 g, medtem ko se med slovenskega porekla pri veletrgovcih v povprečju prodaja po 16,35 EUR/kg oz. **14,72 EUR/900 g. Med višje kakovosti slovenskega porekla na prodajnih policah dosega višjo ceno.**

Glede na ugotovitve, da slovenski kupec med kupuje pretežno pri čebelarjih in da so mu pri tem najpomembnejši kakovost, okus in poreklo medu, lahko zaključimo, **da je kupec za kakovosten med slovenskega porekla pripravljen plačati tudi 14 EUR/900 g ali več.** Na nas čebelarjih pa je, če bomo to upoštevali in s tem poskrbeli za boljšo ekonomičnost svojega čebelarstva, ki nam bo omogočala napredek!

Povprečna cena medu v prodaji na drobno v letu 2020

Komisija UO ČZS za ekonomiko čebelarjenja je na tretji redni seji 18. februarja 2021 sprejela sklep, na podlagi katerega je v skladu s 13. členom Pravilnika o katastru čebelje paše, čebelarjem pašnemu redu in programu napovedi medenja

(Ur. l. RS, št. 60/13) ugotovila in potrdila povprečno ceno medu v prodaji na drobno v letu 2020, ki jo je potrdil tudi UO na svoji redni seji 16. marca 2021. Ta je osnova za obračun povračila stroškov, ki jih imajo izvajalci pašnega reda

pri razporejanju čebel. **Povprečna cena medu v prodaji na drobno v letu 2020** je bila **11,73 EUR/kg**. Po pravilniku se pašnina obračunava v vrednosti 10 % od cene 1 kg medu v prodaji na drobno.

Tanja Magdič, svetovalka JSSČ

Priporočene cene za čebelje pridelke za leto 2021

Komisija UO ČZS za ekonomiko je na svoji redni seji 18. februarja 2021 sprejela sklep o priporočenih cenah za leto 2021. Priporočene cene so zgolj priporočilo čebelarjem. Pomembno je, da se zavedamo pomena svojega dela in dela svojih pridnih čebelic, in s prodajo po primernih cenah poskrbimo za ekonomičnost svojega čebelarstva.

Tanja Magdič, svetovalka JSSČ

* Cvetni prah:

Svež cvetni prah – osmukanec pomeni cvetni prah, ki je po odvzemu očiščen in globoko zamrznjen.

Sušen cvetni prah – osmukanec pomeni cvetni prah, ki je po odvzemu očiščen in obdelan s sušenjem na toplem zraku.

Cvetni prah – izkopanec pomeni cvetni prah, ki je pridobljen z izkopavanjem iz satnih celic.

** Propolis:

Propolis (10 g) pomeni propolis, očiščen vseh primesi, brez vidnih delov voska, navadno strgan iz posameznih delov panja.

Propolis (10 g), pridobljen na ustreznih mrežicah, pomeni propolis, očiščen vseh primesi, pridobljen s tehnologijo dobre čebelarje prakse z lovilnimi pripomočki: plastičnimi mrežami, posebnimi plastičnimi vložki, platnom ...

Čebelji pridelok	Cena (EUR)	Cene čebeljih pridelkov iz ekološke pridelave	Cena medu za sheme višje kakovosti (SMGO, Kraški in Kočevski med itd.)
cvetlični med (900 g)	12,1	15,7	14,5
akacijev med (900 g)	12,7	16,5	15,2
lipov med (900 g)	12,7	16,5	15,2
gozdni med (900 g)	13,4	17,4	16,1
kostanjev med (900 g)	13,4	17,4	16,1
smrekov med (900 g)	14,7	19,1	17,7
hojev med (900 g)	16,1	20,9	19,3
cvetni prah (0,1 kg), osmukanec, sušen*	5,9	7,5	
cvetni prah (0,1 kg), osmukanec, svež, globoko zamrznjen*	5,9	7,5	
cvetni prah, izkopanec (0,1 kg)*	35,3	46,0	
propolis (10 g)**	3,7	4,8	
propolis (10 g), pridobljen na ustreznih mrežicah**	5,9	7,5	
matični mleček (10 g)	11,8	15,5	
vosek (1 kg)	10,2	12,8	
vosek, deviški (1 kg)	17,7	23,0	
čebelja družina (sat pokrite zalege s čebelami)	13,9	18,2	